

Zeki MÃ¼ren

Onaylayan Administrator
Wednesday, 23 May 2007

6 AralÃ¼k 1931'de Bursa'da doÃ¼du. Bu Ã¼ehirde baÃ¼ladÃ¼nÃ¼ orta Ã¼renimini Ã¼stanbul'da BoÃ¼aziÃ¼ Lisesi'nde tamamladÃ¼. Ã¼stanbul GÃ¼zel Sanatlar Akademisi'nin YÃ¼ksek SÃ¼sleme BÃ¼lÃ¼mÃ¼ Sabih GÃ¼zen atÃ¼yesinden mezun oldu. Desen Ã¼salÃ¼malarÃ¼nÃ¼ Ã¼rencilik yÃ¼llarÃ¼ndan baÃ¼layarak birÃ¼k kere sergiledi.

Zeki MÃ¼ren Bursa'da tanburi Ã¼zzet GerÃ¼sker'den aldÃ¼nÃ¼ solfej ve usÃ¼l dersleriyle musiki bilgileri Ã¼renmeye baÃ¼ladÃ¼. 1949'da, BoÃ¼aziÃ¼ Lisesi'nde okurken Agopos Efendi (sinema yÃ¼netmeni ve senaryo yazar ArÃ¼avir Alyanak'Ã¼n babasÃ¼) ile udi Kirkor'dan aldÃ¼nÃ¼ derslerle de musiki eÃ¼itimini sÃ¼rdÃ¼. Daha sonra, fasÃ¼l musikisini iyi bilen ve geniÃ¼ bir repartuvarÃ¼ olan Ã¼zerif Ã¼Ã¼li'den Ã¼seÃ¼itli eserler meÃ¼k etti; Refik Fersan'dan, Sadi IÃ¼Ã¼lay'dan, Ã¼zenÃ¼salar'dan yararlandÃ¼.

1950'de sÃ¼navla Ã¼stanbul radyosu'na girdi. Ã¼stanbul radyosunda 1951'de, canlÃ¼ olarak yayÃ¼mlanan bir programda ilk radyo konserini verdi; bu konseri Ã¼k beÃ¼enildi. Bundan sonra TÃ¼rkiye radyolarÃ¼nda dÃ¼zenli olarak okumaya baÃ¼ladÃ¼. Radyo programlarÃ¼ on beÃ¼ yÃ¼l sÃ¼rdÃ¼; bunlarÃ¼n Ã¼soÃ¼u canlÃ¼ yayÃ¼n programlarÃ¼ydÃ¼. MÃ¼ren bundan sonra kendini daha Ã¼k sahne ve plak Ã¼salÃ¼malarÃ¼na verdi. AlÃ¼nÃ¼mÃ¼ kalÃ¼plarÃ¼ zorlayan elbiseler ve sahne davranÃ¼larÃ¼ ile halkÃ¼n ilgisini sÃ¼rekli olarak Ã¼stÃ¼nde tutmayÃ¼ baÃ¼ardÃ¼.

Zeki MÃ¼ren altÃ¼ yÃ¼zÃ¼ aÃ¼kÃ¼n plak, kaset, CD doldurdu. PlaÃ¼a okuduÃ¼ ilk Ã¼arkÃ¼ Ã¼krÃ¼ Tunar'Ã¼n "Bir muhabbet kuÃ¼u" gÃ¼fteli Ã¼arkÃ¼sÃ¼dÃ¼r. MÃ¼ren 1955'te, "Manolyam" adlÃ¼ Ã¼arkÃ¼sÃ¼yla TÃ¼rkiye'de ilk kez verdi. AltÃ¼n Plak Ã¼dÃ¼nÃ¼ kazandÃ¼.

Zeki MÃ¼ren TÃ¼rkiye'de en Ã¼k konser veren ses sanatÃ¼sÃ¼dÃ¼r. Bir yÃ¼lda yÃ¼z konser verdiÃ¼i dÃ¼nemler olmuÃ¼tur. YabancÃ¼ Ã¼lkelerde de birÃ¼k konser verdi.

Ã¼ki yÃ¼z dolayÃ¼nda Ã¼arkÃ¼ besteledi. On yedi yaÃ¼ndayken bestelediÃ¼i "Zehretme hayatÃ¼ bana cÃ¼nÃ¼nÃ¼m" mÃ¼srayla baÃ¼layan acemkÃ¼rdi Ã¼arkÃ¼ bestelediÃ¼i ilk Ã¼arkÃ¼dÃ¼r. "Ã¼imdi uzaklardasÃ¼n gÃ¼nÃ¼l hicranla doldu" (sÃ¼znÃ¼k), "Manolyam" (kÃ¼rdilihicazkÃ¼r), "Bir demet yasemen" (nihavend), "GÃ¼zlerinin iÃ¼sine baÃ¼ka hayal girmesin" (nihavend) gÃ¼fteli Ã¼arkÃ¼larÃ¼ sÃ¼k sÃ¼k okunan, en sevilen Ã¼arkÃ¼larÃ¼dÃ¼r. MÃ¼ren bu Ã¼arkÃ¼larÃ¼ plaklara okudu.

Zeki MÃ¼ren 1954'te Beklenen Ã¼arkÃ¼ adlÃ¼ filmde sinema oyunculuÃ¼na baÃ¼ladÃ¼. BÃ¼yÃ¼k bir ticari baÃ¼arÃ¼ kazanan bu filmde sonra Ã¼arkÃ¼larÃ¼nÃ¼n Ã¼soÃ¼unu kendisinin bestelediÃ¼i on sekiz filmde daha oynadÃ¼. 1955'te de Arena Tiyatrosu'nca sahneye koyulan Ã¼ay ve Sempat adlÃ¼ oyunda da baÃ¼ roldeki oyuncuydu.

Zeki MÃ¼ren kalp rahatsÃ¼zliÃ¼nÃ¼ ve Ã¼eker hastalÃ¼nÃ¼ yÃ¼zÃ¼nden 1980'den sonra sahne hayatÃ¼ndan ve musikiden uzaklaÃ¼tÃ¼. Bodrum'daki evine kapandÃ¼, mÃ¼nvezi bir hayat baÃ¼ladÃ¼. 24 EylÃ¼l 1996 Ã¼arÃ¼amba gÃ¼n TRT Ã¼zmir Televizyonu'nda kendisi iÃ¼sin dÃ¼zenlenen tÃ¼ren sÃ¼rasÃ¼nda geÃ¼irdiÃ¼i kalp krizi sonucu Ã¼ldÃ¼. Cenazesi gÃ¼rÃ¼lmemiÃ¼ bir halk kalabalÃ¼nÃ¼n katÃ¼lmasÃ¼yla bÃ¼yÃ¼k bir tÃ¼renle kaldÃ¼rÃ¼ldÃ¼. MezarÃ¼,

doÃ¼m yeri olan Bursa'dadÃ¼r